

יראה כן. ולכאורה קשה אמאי כתב רק דלא ידאח כן הרי היה צריך לדחות אותם מכל וכל מכח דברי הגמרא כנ"ל.
 ונראה דהיש חולקין מפרשים דברי הגמרא כדפירשנו, ומשם בארה דלחכמים באמת אסור אע"פ שעסקו רעים, והוא משום דאוליגן אחר המין. והא דמתרץ רבינא במורדת, היינו בפרה אדומה דוקא, ולא בפרה אחרת. וה"נ התי' במוליכה מעיר לעיר, הכל בפרה אדומה, דמתוך שדמיה יקרין צריכה שמידה מעולה, אבל בפרה אחרת י"ל דא"ה"ג דאפילו מורדת אסור לצאת ברצועה בין קרניה לדעה הזאת, וכבר רמז ע"ז במאירי לעיל בהולכה מעיר לעיר דשמא שאני פרה דדמיה יקרין עיי"ש, ולכן כתב כאן רק דלא יראה כן, והיינו דפשט הגמרא לא משמע הכי.

ה בעלי השיר כגון (ו) כלבים של ציידים וחיות קטנות שיש להם כמין אצודה סביב צוארן וטבעת קבוע בה ומכניסין בה רצועה ומושכין אותה מותר שיצאו בשיר (ז) הכרוך על צוארן ויכולים למשכן בהם.

(ו) כלבים של ציידים. כתב האו"ז בסימן פ"ג אות י"ז דמזה משמע דמותר לצוד בכלבים דאי לאו הכי הוי השיר משוי, מיהו אומר אני המחבר שכל מי שצד חיות בכלבים כעין שהעכו"ם עושים שלא יראה בשמחת לויתן דאמרינו בפ"ק דע"ז ובדרך חטאים לא עמד בקניגין שלהם ופרש"י קניגין צידת חיות ע"י כלבים שכל מעשיהם לשם שמחה ושחוק וכו', ואמרנו בויקרא דבה פרשת שמיני בהמות ולויתן הם קניגין של צדיקים לעתיד לבא כל מי שלא ראה קניגי של אומות העולם בעוה"ז זוכה לראותן לעתיד לבא. ועיין נוב"ת יו"ד ס"י.
 (ז) הכרוך על צוארן. דוקא ברפויין דיכול לאחונו בו כשירצה לברוח, כמו שנתבאר לעיל סק"ב.

ו אלים יוצאים לבובים והוא (ח) עור שקשורה להם תחת זכרותם שלא יעלו על הנקבות והרחלות יוצאות שחוזות והוא שקושרים אליתן כלפי מעלה כדי שיעלו עליהן הזכרים ויוצאות (ט) כבונות והוא שקושרים בגד סביבן לשמור הצמר שיהיה נקי והעזים צרורות והוא שקושרים ראשי דדיהן (י) ודוקא כשקושרים אותם כדי שיצטמקו דדיהן ולא יחלבו דאז מהדק שפיר אבל אם קשר כדי לשמור חלבן שלא יפול לארץ אסור (יא) דלא מהדק שפיר וחישישגן שמא נפיל ואתי לאתויי.

(ח) עור וכו'. בגמרא יש עוד שני פירושים על לבובין, רב הונא אמר תותרי, ועולא אמר עור שקושרין להם כנגד לבם כדי שלא יפלו עליהם זאבים. והביאום הרי"ף והרמב"ם והרא"ש, אבל הטור והש"ע השמיטום.
 (ט) כבונות. במשנה איתא כבולות, ומפרש בגמרא שמכבלין אליה שלהן למטה כדי שלא יעלה עליהן הזכרים, והיינו בזמן שאין העיבור בזמן. וכתבוהו הרי"ף והרמב"ם, אבל הרא"ש והטור והש"ע השמיטוהו.
 וקצת י"ל, דהנה רב נחמן בר יצחק מפרש לבובין עור שקושרים להם תחת זכרותן כדי שלא יעלו על הנקבות, וקאמר ממאי מדקתני סיפא והרחלים יוצאות שחוזות שאחזין האליה שלהן למטלה כדי שיעלה עליהן זכרים, רישא כדי שלא יעלו על הנקבות וסיפא כדי שיעלו עליהן זכרים. וכתבו התוס' טפי הו"ל לאתויי כבולות דהוי ממש כעין זה אלא משום דשחוזות הוי ברישא.
 ולי נראה, דהיא הנותנת, דמשום דכבולות הוי ממש כעין זה לכן לא הביאו, דתרתיה למיל לאשמעינן דמותר כדי שלא יעלו על הנקבות, דאין חילוק אם הקשירה אצל הזכר או אצל הנקבה, וא"כ לא

באפסר החמור והסוס וכו' ונטירותא יתירתא משוי הוא ואסור מ"מ פרומביא לא מיקרי נטירותא יתירתא אבל חמור נוח יותר ודי לו בשיר וגם באפסר מותר ואין יכולין לכוין השמירה ולצמצם שלא להוסיף מעט וכו' עכ"ל. ולכאורה תמוה, למה הוצרכו לדחוק כ"כ לאסור חמור פרומביא הרי הכי מוכח להדיא מדברי הגמרא הנ"ל, והם לא העלו על דל שפתם דברי הגמרא אלו. וזה פלא.
 ונראה פשוט, דכל הטורח הזה שטרחו הוא רק כדי להתיר הסוס לצאת בפרומביא, דבחמור פשיטא להו דאסור וכדמוכח מעובדא דלוי, ומתו"כ הוצרכו לחפש טעם לחלק בינו לבין סוס, דבפשטות הדי תניא בהדיא דארבע בהמות ובתוכם חמור יוצאות באפסר, אבל הדי גם סוס חשיב ביניהם ואפ"ה מתירין אותו בפרומביא מטעם דשמירה יתירה מעט מותר, וא"כ אף בחמור נימא הכי דאע"ג דדינו באפסר אפ"ה נימא דמותר גם בפרומביא מהטעם הזה, ואין לומר דא"ה"ג שגם חמור מותר, דהא מהאי עובדא דלוי מוכח בבירור דחמור אסור לצאת בפרומביא, ולפיכך הוצרכו לחלק בין חמור דגוה יותר ולכן די לו בשיר או אפסר, אבל פרומביא הוי שמירה מעולה ביותר, לבין סוס שהוא חזק יותר ולא הויא פרומביא רק שמירה יתירה מעט, כך היא הצעת דברי הפוסקים אלה.

ד (ה) כל בהמה שעסקיה רעים אע"פ שאין בנות מינה צריכות לאותה שמירה והיא צריכה מותר לצאת בה.

(ה) כל בהמה. ד"ז צ"ע לכאורה, דמוכח להיפך מעובדא דלוי דא"ל חמור שעסקיו רעים מהו לצאת בפרומביא בשבת א"ל הכי אמר אביך משמיה דשמואל הלכה כחנניא, והנה מבואר דלחכמים אסור, ואנן קיי"ל כחכמים.
 ובח"ו הרשב"א הקשה למה איצטרך ליה הא דשמואל דהא משמע דלכ"ע חמור שעסקיו רעים יוצא בפרומביא ואפילו גמל אם עסקיו רעים וצריך לכך יוצא אף בחטם תדע לך דהא לרב דאסר פרה ברצועה שבין קרניה אקשינו עליה מפרה במוסרה ופרקי במורדת ועגלי דרב הונא נמי באפסריהן נפקי ואע"ג דר"ה תלמידיה דרב דאסר פרה ברצועה דאלמא משום דעגלי סתמן מורדין שרי וחמור שעסקיו רעים נמי דכוותיה ולוי נמי הכי בעא מיניה חמור שעסקיו רעים מהו לצאת בפרומביא דאלמא אף למאן דאסר בנטירותא יתירתא קא מבעיא ליה, ותירץ דרבנותא קאמר ליה וקושטא דמילתא קאמר דס"ל דאפילו בעלמא כל נטירותא יתירתא שפיר דמי. וכן פירש במאירי דמה שהשיב לו הלכה כחנניא היינו אפילו לא היה צריך לכך מותר ולא שלדעת חכמים יאסר שהרי אף לרב שאסר פרה ברצועה הקשו לו מפרה והעלוה במורדת, וכן עגלי דר"ה נפקי באפסריהן וכו', אלא שרצה לומר שאצ"ל בעסקיו רעים שמותר לדברי הכל אלא אף בתם מותר שאין הלכה כחכמים אלא כחנניא.
 וקשה לי לדבריהם, לוי גופיה אמאי נסתפק בזה, הלא מורדין מותר, ודוחק לומר שכל עיקר דבריו לא היה רק כדי לפייס רבבה ברי"ה וליישב דעתיה בדמו דחמריה קדמיה משום דעסקיו רעים, ותו לא.
 ולי נראה דלוי באמת נסתפק בזה, דאע"ג דמצינו הבדל בשמירה בין חמור סתם דיוצא באפסר, כדקתני בברייתא, וחמור לובי יוצא בפרומביא משום דצריך שמירה יותר, היינו כל המין הזה, דהיינו לובדקים, אבל במין אחד אם יש מורד אי מותר ג"כ לצאת ביותר שמירה, בזה נסתפק לוי, ולא דמי להא דעגלי דר"ה היו יוצאין באפסר, שכן הוא בכל עגלים, דקלים למרוד, והקושיא מפרה אדומה מתרץ לוי כמו שתידצו אביי ורבא במוליכה מעיר לעיר וא"נ שאני פרה דדמיה יקרין, ורבה ברי"ה השיב לו דמותר משום דהלכה כחנניא, אבל לחכמים א"ה"ג דאסור, דכל שמינו א"צ פרומביא גם המורדין מאותו המין אין יוצאין בפרומביא, אולם אנן נקטינן כתירוצ רבינא במורדת, דבתרא הוא, ושמעינן מזה דאפילו באותו המין מורד ומי שעסקיו רעים מותר לצאת ביותר שמירה, כפי שצריכה לה, ושפיר פסקו כן הפוסקים.
 ובמאירי הביא יש חולקין לומר שכל שמינו אינו צריך פרומביא אין מורדין שבאותו המין יוצאין בפרומביא, וכתב ולא